

Аліса в Задзеркаллі (скорочено)

Льюїс Керрол

Льюїс Керрол

Аліса в Задзеркаллі

Стислий переказ по розділам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Розділ перший

Задзеркальний дім

Алісіна кішка Діна мала двох кошенят: біле і чорне. Поки Аліса лежала у фотелі, а кішка вмивала біле кошенятко, чорне наробило шкоди, розмотавши клубок прядива. Киця гаялася посеред нього за власним хвостом. Аліса побачила це, а тоді забралася назад у фотель, прихопивши з собою кошеня й вовну, і заходилася коло прядива.

Проте діло в Алісі йшло мляво, бо вона без угаву гомоніла: то до кошеняти, то сама до себе. Кошеня чемно сиділо в неї на коліні і вдавало, ніби пильнує за роботою, навіть допомагало лапкою. Аліса розповідала кошеняті, як дивилися через вікно на те, як хлопці збирають хмиз на вогнище, збирали та й облишили, бо дуже схолодніло й пішов сніг. Дівчинка пригрозила Киці виставити її за вікно, на сніг. Адже кошеня мало три провини: поки Діна його вмивала, воно двічі кавкнуло, коли Аліса налила Сніжинці (білому кошеняті) молока, Киця відтягнула її за хвоста від миски, та й ще розмотала все прядиво. Тому на неї чекало покарання.

Аліса розповідала кошеняті, як вчора мало не виграла в шахи. А тепер запропонувала кошеняті стати Чорною Королевою. Аліса взяла із шахового столика Чорну Королеву і поставила її перед кошеням: мовляв, дивись і наслідуй! Проте нічого з того не вийшло. Тож за покару Аліса виставила його на камін перед Дзеркалом. А якщо кошеня не схаменеться, Аліса пригрозила виставити його за дзеркало.

Дівчинка мріяла потрапити з кицею у Задзеркалля і побачити чудеса. Аліса почала гратися, ніби вона вже там. Дівчинка вилізла на камін. Дзеркало стало повільно танути, як лискуcho-срібляста мла. Мить – і Аліса пройшла крізь нього й легко зіскочила в Задзеркалля. Найперше вона глянула, чи горить у каміні вогонь. Він горів так, як і вдома.

Вона почала роззиратись: все, що видніло з їхньої вітальні, було звичайним і нецікавим, зате решта все – якраз навпаки. Картини на стіні біля каміна здавалися живими, а знайомий годинник на полиці каміна мав обличчя якогось карлуватого дідка, що посміхався.

У попелі під каміном було кілька шахових фігур. Вони рухались, гуляли парами.

Там був Чорний Король з Королевою, Білий Король з Королевою, дві Тури. Алісі здавалося, що вона невидимка: її не чули і не бачили.

Перекинувся Білий Пішак і хвицяв ногами. Йому на допомогу поспішила Біла Королева, зваливши у попіл Білого Короля. Королева подерлася догори по ґратках. А Король був із голови до п'ят в попелі.

Аліса підхопила Королеву й поставила її на столик поруч із Пішаком. Від стрімкої подорожі їй забило дух.

Потім Аліса піднесла в повітря Короля, але вже не так рвучко, як Королеву, щоб йому не перехопило дух. Дівчинка ще почистила його від попелу. Для Короля це було жахливо. Він вирішив записати ці відчуття, щоб не забути. Аліса з цікавістю дивилася, як Король добув із кишені величезного записника і взявся щось там мережити.

Дівчинка вхопилася за кінчик олівця, що сягав Королю аж за плече, і почала писати замість нього! Бідолаха Король геть спантеличився. Аліса тим часом устигла вивести: "Білий Кінь з'їжджає вниз по кочерзі... І страшенно хилитається...".

На столику лежала якась книжка. Аліса спробувала щось прочитати, але не виходило. Тоді вона здогадалася, що це – Задзеркальна Книжка! Досить піднести її до Дзеркала – і всі слова стануть на місця! Аліса прочитала у книжці вірша "Курзу-Верзу", з якого не втямила ні слова.

Аліса вискочила з кімнати і збігла по сходах.

Стислий переказ по розділам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Розділ другий

Сад квітів, які вміли розмовляти

Блукаючи стежкою, Аліса весь час виходила на будинок. Проте пагорб звідси було видно як на долоні, тож Алісі нічого не залишалося, як рушати знову. Цього разу вона натрапила на великий квітник: по його краях рясніли стокротки, а посередині пишався дуб.

Тигрова Лілея вміла говорити. Аліса дуже здивувалася з цього. Троянда теж заговорила. Аліса запитала, чи не лячно квітам, що їх ніхто не доглядає. Квіти охороняв дуб, а Стокротка пропищала, що дуб того й зветься дубом, що мастак віддубасити. Виявилось, що стокротки – найприкріші з усіх квітів: досить одній подати голос, як решта всі зчиняють гвалт.

Квіти пояснили, що вміють говорити тому, що земля під ними тверда, мов камінь. Таке пояснення Алісу цілком задовольнило. Троянда сказала, що у саду є квітка, схожа на Алісу. Вона з родини колючих. Мальва гукнула, що вона вже йде. Аліса хутко озирнулася і побачила... Чорну Королеву! Тепер Королева була на півголові вища за саму Алісу.

Аліса мовчки попрямувала до Королеви. І, на превеликий свій подив, тут-таки й згубила її з очей, — зате знову опинилася на порозі будинку. Аліса розсердилася й відступила назад. Пошукавши Королеву очима, вона вирішила, що тепер спробує піти у

протилежному напрямку. Усе вдалося на славу! Не минуло й хвилини, як вона опинилася віч-на-віч з Королевою, і якраз під тим пагорбом, до якого так довго намагалася дістатись.

Аліса сказала Королеві, що йшла собі своєю дорогою і заблукала. Але Королева сказала, що тут усі дороги – її. Тому Аліса сказала, що просто хоче тут погуляти.

Вони мовчки йшли і дісталися верху пагорба. Дівчинка побачила дивовижний краєвид: з кінця в кінець долина була порізана рівненькими струмочками, а простір між ними ділився на рівні квадрати низенькими живоплотами, що сягали від струмка до струмка. Це була величезна шахівниця. Алісі хотілося бути однією з фігур – бодай Пішаком, аби лиш її взяли до гри. Королева сказала, що Аліса може бути Пішаком Білої Королеви. А дійде до Восьмої – стане Королевою.

Цієї миті вони пустилися бігти, побравшись за руки. Королева летіла так хутко, що Аліса ледве за нею встигала. Найдивніше в цій пригоді було те, що ні дерева, ні будь-які інші речі довкола не рухалися з місця: хоча б як швидко мчали Королева з Алісою, вони нічого не проминали. Вони вже мчали так, що, здавалося, линули понад землею, ледь торкаючись її ногами. Нарешті, як Алісі вже зовсім забракло духу, вони спинилися. Аліса побачила, що сидить під деревом і не може відсапатися: голова йшла їй обертом. Виявилось, що вони так і залишилися під оцим деревом! Усе зосталося, як було. Королева пояснила, що тут у них, треба бігти, мов ошпарений, аби тільки втриматися на місці. Аліса попросила пити, але Королева дала їй сухого коржика.

Королева заходилася міряти землю, встромляючи то тут, то там маленькі кілочки. Біля кілочка, що позначав початок третього ярду, вона сказала Алісі, що пішак за першим ходом проскакує клітинку. Тож Третю клітинку Аліса також проскочить на всіх парах – тобто паротягом, опинившись на Четвертій. Нею володіють Круть і Верть... П'ята клітинка майже вся залита водою... Шоста – володіння ШаламаБалама... Сьома клітинка – це суцільний ліс, але один із Кінних Лицарів покаже Алісі шлях... А на Восьмій клітинці вони обидві будуть Королевами, і відсвяткують це! Королева дала ще деякі настанови: коли Алісі забракне слова, треба сказати його по-французькому, ходити треба носами врізнобіч, і пам'ятати, хто Аліса.

Королева сказала: "Прощавай!" і зникла з очей. Аліса добре затимила, що вона – Пішак і що незабаром її хід.

Розділ третій

Задзеркальні комахи

Аліса оглянула місцевість: рік не було, гора – тільки та, на якій вона стояла. Дівчинка побачила створіння, що ген-ген збирали мед. Це були слони. Аліса надумала спуститися з іншого боку, завітавши до слонів пізніше. Їй більше кортіло потрапити на Третю клітинку. Аліса збігла з пагорба і перескочила перший із шести струмків.

Контролер перевіряв квитки, але у Аліси його не було. Дівчинка сказала Контролеру, що там, де вона була, не було залізничної каси. Контролер сказав, що можна було купити в машиніста. Він уважно її розглядав – спершу в телескоп, далі в

мікроскоп, а тоді в театральний бінокль. Нарешті він сказав: "Ти їдеш не туди!", зачинив вікно і подався геть.

Пан, що сидів навпроти Аліси, був зодягнутий у білий папір. Він говорив, що дівчинка має знати, куди їде, хоч би навіть не знала й свого імені! А Цап, заплющився й гучно промовив: "Вона мусить знати дорогу до залізничної каси, хоч би й не вміла читати!". Ще далі, за Цапом, сидів Жук. Він сказав, що Алісі доведеться вертатися назад багажем!

Алісі не було видно, хто сидів за Жуком, вона тільки почула хрипкий голос: "Нехай пересяде на інший...". Тут голос закашлявся й замовк. Аліса подумала, що це, очевидно, охриплий кінь.

Білопапірний добродій порадив купляти на кожній зупинці зворотній квиток. Якийсь тоненький голосочок комах знову й знову пищав над Алісиним вухом. Алісу цікавило одне: чи не може та комаха часом її уджигнути.

Паротяг під'їхав до струмка. Тієї ж миті вагон сторчма здійнявся в повітря. З переляку Аліса вчепилася в те, що трапилося їй під руку. То була Цапова борода. Аліса мала опинитися на Четвертій клітинці.

Перескочивши через струмок, Аліса опинилася на третій горизонталі. Потяг довезе її до четвертої.

Борода наче здиміла, щойно Аліса до неї діткнулася. Аліса чомусь опинилася під деревом, а Комар колихався на гілці якраз у неї над головою і обмахував її своїми крильми. Комар запитував, які комахи є у світі Аліси. Дівчинка сказала, що у її світі є Коники-Стрибунці, Метелики, Оси. А тут, як розповів Комар, були Дерев'яний Коник-Гойданець, Крутелики (крильця – віялом, а замість голів – сірникові голівки), Чайоси (крильця – дві скибочки хліба з маслом, тільце – зі шкуринки, а голівка – грудочка цукру).

Аліса встала і пішла. Вона йшла і йшла, аж поки вийшла на галявину, за якою темнів ліс. Він був куди похмуріший, аніж той, звідки вона вийшла. Дівчинка подумала, що іншого шляху до Восьмої клітинки немає. Вона пригадала, що це той ліс, де все безіменне. Що ж тоді станеться там з її ім'ям? Дівчинка не хотіла його втратити...

Розмовляючи сама з собою, вона дійшла до лісу – на вигляд, вельми прохолодного й тінявого. Аліса відразу ж забула слова ліс, дерева і навіть свої ім'я.

До неї звідкись прибувало Оленя. Воно дивилося на Алісу великими лагідними очима і нітрохи її не боялося. Воно запитало, як її звати. Аліса сумно промовила: "Поки що ніяк". Аліса ніжно обійняла Оленя за оксамитну ший, і вони разом подалися через ліс. Так вони вийшли на другу галявину.

Тут Оленя раптом підскочило і випручилося з Алісиних обіймів. "Я – Оленя! А ти... Ой! Ти – людське дитя!". Тут у прегарних карих очах Оленяти раптом промайнув ляк, і воно стрілою помчало геть.

Аліса довго проводжала його поглядом, насилу стримуючи сльози: отак зненацька втратити такого милого супутника! Але тепер вона знала своє ім'я.

Через ліс вела тільки одна стежка, й обидві стрілки вказували на неї. Аліса все йшла і йшла, і пройшла чимало, але на кожному роздоріжжі вона виявляла нову пару дороговказів, що так само вказували в один напрямок. На одному було написано: "Тут живе Круть". А на другому: "Тут живе Верть". Аліса вирішила спитати їх, як виблукати з цього лісу. Вона хотіла устигнути на Восьму клітинку ще завидна.

Балакаючи сама з собою, мандрувала вона далі, аж поки за одним крутим поворотом наскочила на двох малих товстунів. Це було так несподівано, що вона аж відсахнулася, але тут-таки й оговталась: із відчуттям, що це не інакше, як самі...

Розділ четвертий

Круть і Верть

Вони стояли під деревом, обнявши одне одного за плечі, й Аліса відразу здогадалася, хто з них хто, бо в одного збоку на комірці було вишито "РУТЬ", а в другого – "ЕРТЬ". "'К" та "В" у них, мабуть, на комірці ззаду", — подумала Аліса.

Вони стояли тихо й непорушно. Тому Аліса, забувши, що вони живі, почала заглядати, чи справді на їхніх комірках є "К" та "В". Круть і Верть сказали, що вони живі. А Аліса не втрималася і проспівала пісеньку про них.

Потім дівчинка запитала дорогу. Але гладунці тільки презирнулися і пересміхнулися між собою. Вони разюче скидалися на пару опецькуватих школярів. Аліса потиснула руки обом відразу, щоб не образилися. Ще мить – і вся трійця закружляла у танці. Музика линула просто з дерева, під яким вони танцювали, а точніше – з гілок, що терлися одна об одну, мов смички об струни скрипок. Двоє товстих танцюристів були нівроку собі гладкі й дуже швидко захекались.

Брати розімкнули руки і мовчки поїдали Алісу поглядами. Запала досить ніякова мовчанка, оскільки Аліса не знала, як почати розмову з тими, з ким щойно водила танок.

Згодом Верть почав розказувати вірш "Морж і Тесля". Поміркувавши про вірш, Аліса почула, що у лісі щось чахає. Верть сказав, що то Чорний Король. Брати схопили Алісу за руки і повели дивитися на сплячого Короля. На голові в Короля стирчав довжелезний рудий ковпак із китичкою, а сам він лежав у скарлюченій позі й гучно хропів...

Круть говорив, що як тільки Король прокинеться, Аліса зникне, бо вона лише часточка його сну. Аліса розплакалась, пояснюючи, що вона – справжня.

"Усе це – нісенітниця, — подумала Аліса. — А я, дурна, плачу". Тож вона утерла сльози і якнайбадьоріше промовила, що їй треба вийти з цього лісу.

Аліса вже хотіла була з ними розпрощатися, як Круть і Верть вирішили битися. Вони принесли обладунки: пледи, подушки, килимки, скатертини, накривки від банячків і відерця на вугілля. Чого тільки не понапинали вони на себе. І все це, з ласки братів, доводилося зав'язувати й застібати Алісі.

Круть сказав, що його болить голова, а Верть жалівся на зуб. "Тоді сьогодні вам до бою краще не ставати", — сказала Аліса, рада нагоді помирити братів. Брати вирішили влаштувати маленьку духопелівку.

Зненацька усе навкруг почорніло, аж Аліса злякалася, чи не насувається гроза. Круть заверещав, що це Крук. Брати кинулись навікача і миттю згинули з очей. Аліса пірнула в ліс і сховалася під великим деревом.

*Стислий переказ по розділам, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

Розділ п'ятий

Вовна та вода

Вітром до Аліси завіяло шаль. Вона перехопила шаль і стала виглядати її власницю. Коли це враз де не взялася Біла Королева: як оглашенна, мчала вона лісом, широко розкинувши руки, мовби летіла. Аліса із шаллю в руках шанобливо рушила їй назустріч.

Аліса допомогла Королеві накинути шаль на плечі. А Біла Королева усе бубоніла: "Мухи-капелюхи, мухи-капелюхи...". Виглядала Королева страх як нечупарно. Все на ній – косо, криво, і всюди – з голови до п'ят – шпильки! У волоссі заплуталася щітка. Аліса обережно виплутала щітку і якнайдбайливіше довела Королевіну зачіску до ладу.

Королева сказала, що тут усе життя іде навпаки. І тут усі пам'ятають як минуле, так і майбутнє. Вона говорила, що убога та пам'ять, що оглядається тільки назад.

Раптом Королева закричала, що у неї з пальця іде кров. Вона говорила, що зараз буде пришпилювати шаль, брошка відскочить і вона уколить пальця. Не встигла вона доойкати, як брошка і справді відщипнулася: Королева прожогом її вхопила й спробувала пришпилити назад. Шпилька випорснула і вколола Королеві пальця.

Тим часом у лісі пояснишало. Аліса сказала, що їй сім з половиною років. А коли Королева сказала, що їй сто один рік, п'ять місяців і один день, Аліса не могла в це повірити. Королева говорила, що в Алісині літа Королева вправлялася у вірі в неможливе по півгодини на день і, бувало, ще до снідання встигала повірити у шість неймовірностей! Раптом шаль знову кудись полетіла. Королева знову розкинула руки і, мов на крилах, майнула за шаллю. Цього разу вона спіймала її сама.

Аліса слідом за Королевою перестрибнула струмок.

Аліса глянула на Королеву, і їй раптом привиділося, ніби та закуталася у вовну. Аліса протерла очі й глянула ще раз. Королева перетворилася на Вівцю і сиділа за лядою в крамниці.

Вівця плела на шпичках, час від часу глипаючи на Алісу крізь скельця великих окулярів. Аліса розглядала товари. Варто було Алісі уважніше приглянутися до будь-якої з полиць, як та вмить порожніла, хоча всі сусідні полиці аж угиналися від краму.

Вівця плела одразу чотирнадцятьма парами шпичь. Аліса дивилася на неї з величезним здивуванням. Вівця вручила Алісі двійко шпичь, які обернулися на весла. І вона разом із Вівцею опинилася у маленькому човнику, що плив униз по річці між двох високих берегів. Алісі не лишалося нічого іншого, як узятися за весла.

Дівчинка мовчки налягла на весла. Весла у воді мовби в'язли і витягувати їх було нелегко. Човен м'яко плинув уперед. Аліса захотіла нарвати очерету. Вона полишила човен на ласку течії і його поволі знесло між хвилясті очеретяні чагарі. І ось уже рукави дбайливо підкочені, і маленькі рученята занурюються по лікоть у воду, щоб захопити стебло якомога глибше...

На якийсь час Аліса зовсім забула про Вівцю та її шпиці: вона перекилилася через облявок човна і кінчики її розкиданого волосся лягли на воду; її очі жадібно блищали й раділи кожному новому кущику запашного очерету.

Розпашіла, з мокрими руками та мокрим волоссям, знову сіла на своє місце й почала перебирати свіжонарвані скарби. Очерет в'янув і втрачав свою свіжу духмяність. Навіть справжній очерет зберігається дуже недовго, ну, а цей, задзеркальний, танув просто на очах, майже як сніг... Проте Аліса ледве це помічала – довкола було стільки дивовиж!

Раптом усе пропало: Аліса знову була і крамниці. Дівчинка купила яйце. Вона пройшла у протилежний кінець крамниці і поставила яйце сторчма на полицю. Дівчинка побачила, що тут почали рости дерева. З'явився струмочок.

Отак вона йшла, і що не крок, то дужче чудувалася: досить їй було до чогось наблизитись, як воно враз оберталося деревом; тож вона анітрохи не здивувалася б, якби те саме сталося і з яйцем.

Розділ шостий

Шалам-Балам

Яйце, однак, тільки більшало й більшало, і в його обрисах дедалі дужче проступало щось людське. Аліса догледіла в нього очі, носа та рота, а коли підійшла й зовсім близько, стало очевидно, що перед нею – ШАЛАМ-БАЛАМ власною персоною. Він мав здоровенну мармизу.

Шалам-Балам сидів скулиніг, як турчин, на вершечку високого муру. Той мур був такий вузесенький, що Аліса дивом дивувалась, як він ще відтіль не злетів; а що очі його незмигно дивилися врізнобіч і не знати було – бачить він її чи ні, то вона, зрештою, вирішила, що перед нею – просто якесь опудало.

Шалам-Балам образився, бо Аліса назвала його яйцем. Розмова не в'язалася. Та й його слова були адресовані до дерева. Тож вона стояла і тихенько собі проказувала віршик про Шалам-Балама. Дівчинка запитала, чому він там сидить, як сирота. Він відповів: "А того, що не сиджу тут із татом і мамою". І попросив загадувати інші загадки.

Шалам-Балам пишався тим, що розмовляв із самим Королем. Він простяг Алісі руку, й вона потиснула її, пильнуючи за ним не без певної тривоги.

Він запитав, скільки Алісі років. Коли вона відповіла, йому не сподобалася відповідь. Але дівчинка сказала: "Ні одна душа в світі не може керувати моїм віком".

Аліса звернула увагу на гарний пасок Шалам-Балама. Але, оскільки, де в нього шия, а де стан, дівчинка не розуміла, то пасок виявився краваткою. Це був подарунок

від Білого Короля й Королеви на день ненародження. Шалам-Балам говорив, що подарунки на день ненародження можна отримувати триста шістдесят чотири дні на рік. А на день народження – випадає лиш один день для дарунків.

Шалам-Балам говорив, що вміє тлумачити слова. Аліса попросила розтлумачити вірш "Курзу-Верзу". Дівчинка почала першу строфу:

Був смажень, і швимкі яски
Спірали в кружві,
І марамульки йшли в псашки,
Як трулі долові.

Шалам-Балам пояснив так: "смажень" — це четверта година пополудні... пора, коли щось смажить на обід; "швимкі" означає "швидкі" та "щемкі", як у валізі – у два відділення запаковано два значення одного слова; "яски" — це трохи ящірки, трохи борсуки, а коли вони спіралять, то трохи мовби й штопори; "спіралити" — це крутитися без упину; "кружва" простір довкола сонячного годинника, "марамульки" — хирляві й обшарпані пташки з настовбурченим пір'ям; "трулі" — це така собі рідкісна порода зеленої свині; "йти в псашки" — це щось середнє між "навіжено пурхати", "пахкати" та "чхати"...

Шалам-Балам розказав вірша, написаного спеціально для Аліси. А потім сказав йти. Тож вона підвелася і простягла йому руку.

Щось оглушливо бебехнуло, струсонувши лісом від краю до краю.

Розділ сьомий

Лев та Одноріг

І тут з'явилися пішаки – вони бігли лісом спершу по двоє-троє, тоді по десятеро, по двадцятєро і, нарешті, повалили таким валом, що, здавалося, ліс від них аж кишить. Аліса, щоб її не затоптали, сховалася за деревом і лиш водила за ними очима.

Досить було одному впасти, як на нього неодмінно валилося кілька інших. Невдовзі вся земля була встелена купами пішаків.

Відтак з'явилася кіннота. Чотириногим було трохи легше, ніж двоногим, але й вони час від часу спотикалися.

Аліса була щаслива, коли вибралася з хащі на галявину, де просто на землі сидів Білий Король і щось мережив у своїй Пам'ятковій книзі.

Він попросив стежити за шляхом. Хтось ішов. Король сказав, що це Салонний Саєць. Це був Шалений Заєць. Він був першим гінцем. Другим був Капелюшник, який щойно вийшов із в'язниці, куди він потрапив наприкінці попередньої книги.

Прибув Гонець Саєць. Він був такий захеканий, що не міг вимовити й слова, тільки вимахував руками та корчив до Короля страшні гримаси. Гінець розв'язав торбину, що висіла в нього на шиї, і видобув звідтіля кружальце сиру для Короля. А потім добув ще сіна, яке Король теж з'їв.

Король звелів Гінцеві, щоб розповів, що діється в місті. Гінець крикнув на все горло: "Вони знову взялися за своє!". Він говорив про Лева та Однорога, що билися за корону.

І вони побігли дивитися на лева і однорога. На бігу Аліса пригадувала собі слова

старовинної пісні: "На майдані за трон бились Лев з Однорогом пресміло..."

Вони бігли мовчки, аж нарешті вибігли на майдан, де вирував величезний натовп, посеред якого билися Лев з Однорогом. Їх огортала така хмара куряви, що спочатку Аліса не могла навіть дібрати, хто з них Лев, а хто – Одноріг.

Усі троє й собі пристали до натовпу, неподалік від Кеп-Ель-Юшника – другого Гінця. Він спостерігав за поединком, тримаючи в одній руці горнятко чаю, а в другій – хліб з маслом. Салонний Саєць допитував Кап-Ель-Юшника про тюрму. Кілька сльозин тоненькою цівочкою збігли йому по щоці, але з вуст не зірвалося й слова.

Тим часом у двобої настала перерва, і Лев з Однорогом, тяжко відсапуючи, посідали на землю.

Саєць із Кеп-Ель-Юшником негайно почали розносити таці з накрайним хлібом для перекусу для бійців. Аліса також хотіла скуштувати, але хліб був дуже черствий.

Аліса побачила Білу Королеву, яка бігла через Поле, ніби тікала. Але Король сказав, що не допомагатиме їй.

Повз Алісу і Короля, позакладавши руки в кишені, продефілював Одноріг. Він подивився на Алісу з виразом щонайглибшої відрази. Салонний Саєць відрекомендував Алісу. Одноріг звелів Алісі заговорити. Алісині губи несамохіть склалися в посмішку. Аліса і Одноріг домовилися повірити одне в одного.

Салонний Саєць вийняв із торби великого пирога, дав потримати його Алісі, а сам тим часом видобув тацю і здоровенного ножа. Тим часом до них підійшов Лев – вигляд у нього був дуже стомлений, оспалий, а очі приплющені.

Король примостився між Лева і Однорога. Суперники почали сварку. Тоді утрутився Король: він дуже нервувався і голос йому тремтів.

Аліса з великим тарелем на колінах сиділа на березі крихітного струмочка і ревно орудувала ножом. Скільки вона не краяла пиріг, а скибки стулялися знов. Одноріг сказав: "Спершу пирога роздай, а тоді його розкрай!"

Це скидалося на безглуздя, однак Аліса слухняно підвелася й пішла роздавати пиріг. І тільки-но вона так учинила, як пиріг сам поділився на три частини.

Гримнули барабани. На якусь мить Алісі здалося, ніби вона геть оглухла. В пориві жаху вона зірвалася на ноги й перестрибнула

через крихітний струмочок. На льоту вона ще встигла запримітити, як посхоплювалися Лев з Однорогом – люті, що їм перервано трапезу, а тоді впала навколішки і щосили затисла вуха долонями, марно намагаючись приглушити цей жахливий гуркіт.

Розділ восьмий

"Я сам це придумав!"

Невдовзі гуркіт наче став помалу вщухати і нарешті запанувала мертва тиша. Довкола не було жодної душі! Але біля її ніг ще й досі лежала величезна таця, на якій вона силкувалася розкряти пирога.

Навскач просто на неї мчався Чорний кінь, на якому, вимахуючи здоровенною

булавою, сидів закутий у темні обладунки Лицар. Він сказав, що Аліса - його полонянка. Проте його урвав інший голос. З'явився Білий Лицар, що сидів на Білому Коні. Він під'їхав до Аліси і також упав з коня - достоту, як щойно Чорний Лицар, а далі зіп'явся на нього знов, і якусь часину двійко Лицарів сиділи на конях і мовчки дивилися один на одного. Аліса збентежено переводила погляд з одного на іншого.

Вони почали репіжити один одного з такою люттю, що Аліса сховалася за дерево, аби не потрапити, бува, під удар.

Їхній герць закінчився так: обидва суперники дали сторчака водночас і поруч. Повстававши, вони потисли один одному руки, а далі Чорний Лицар скочив у сідло і чвалом поскакав геть.

Білий Лицар пообіцяв Алісі відвести її до струнка, бо далі ходу нема. Дівчинка допомогла йому сикнути шолом. У нього було добродушне, з великими лагідними очима, обличчя. Вона подумала, що зроду-віку ще не бачила такого дивного лицаря.

Він був закутий у панцир, що сидів на ньому, як на кілку, а за його плечима теліпалася перевернута догори дном чудернацької форми дерев'яна шабатурка з відвислою накривкою. Алісу вона вельми зацікавила. Там він тримав одержу та сендвічі. Носив догори дном, щоб у неї не сіявся дощ. Тому усі речі він погубив. Лицар зняв шабатурку і повісив на дереві.

У Лицаря була торба з різним непотребом, на сідлі було начеплено пучки моркви, щипці для каміна. Лицар попередив Алісу, що буде сильний вітер, який вириває волосся.

Лицар явно не вродився для верхової їзди, тому Аліса дорогою йому підсобляла. Щоразу, як Кінь зупинявся (а він тільки те й робив), Лицар давав сторчака вперед, а коли Кінь знову рушав з місця (здебільшого доволі несподівано) — Лицаря жбурляло назад. А так, узагалі, він їхав доволі хвацько - хіба що деколи звалювався ще й набік. А що падав він переважно на той бік, де йшла Аліса, то незабаром вона вирішила триматися від Коня трохи осторонь.

Одного разу Лицар з усього маху гепнувся просто під ноги Алісі. Цього разу вона злякалася не на жарт, бо він упав на голову. Але Лицар багато говорив і ще багато раз падав.

Він розповів про свій найблискучіший винахід - новий пудинг, хоч його навряд чи хто й пік. І навряд, чи його взагалі коли-небудь спекли б, бо він мав бути з промокального паперу.

Вони вийшли на узлісся. Лицар заспівав Алісі пісню "Старий дідусь", а її заголовок "Печена вода", хоч насправді це пісня "Коло воріт".

З усіх чудес, що їх пережила Аліса у своїх задзеркальних мандрах, саме це залишилося в її пам'яті найяскравішим спомином. Навіть через багато літ усе пам'яталося так виразно, наче сталося вчора: лагідні голубі очі Лицаря, його м'яка усмішка... сяйво призахідного сонця, що просвічує його волосся... сліпучий блиск обладунків... кінь з попущеним повіддям, що спокійно скубе травичку просто з-під її ніг... чорна сутінь лісу в неї за плечима. Аліса здогадалася, що мелодія - не його, а з

пісні "Я все віддав тобі, що міг". Аліса слухала пісню дуже уважно, але ридати ридма - чомусь не ридала.

Лицар сказав, що Алісі треба спуститися до струмочка, перескочити його, і вона - Королева!..

Тут вони потисли одне одному руки, і Білий Лицар поволі в'їхав у ліс. Лицар ще багато раз упав, доки доїхав до скруту, а Аліса махала йому хустинкою, аж доки він зник із очей.

Кілька кроків - і Аліса була вже на березі. Вона перескочила струмок

* * *

і радісно простяглася на м'якісінькій, як мох, травичці, розцяцькованій роями квіточок. На її голові тепер була золота корона.

Розділ дев'ятий

Королева Аліса

Аліса знала, що Королеві негоже валятися на траві, тому вона піднялася і почала походжати туди-сюди. Вона вже так звикла до всіляких чудес, що ані трохи не здивувалась, уздрівши поруч із собою з одного боку - Чорну, а з другого - Білу Королеву.

Чорна Королева сказала, що Аліса - ніяка не Королева, поки не складе іспиту. І чим швидше вони його почнуть, тим краще!

Чорна Королева, звернувшись до Білої, запросила її сьогодні до Аліси на святковий обід! Біла зробила навпаки: запросила Чорну. Аліса про обід навіть не знала.

Тоді Королеви взялися перевіряти Алісу на знання арифметики. Але завдання були такі безглузді, що дівчинка не могла впоратися. Потім перевіряли, як Аліса знає абетку, французьку. Білій Королеві захотілося спати. Чорна співала їй колискову. Тоді Аліса заспівала Чорній, бо та теж захотіла спати. За хвилину обидві Королеви вже міцно спали, похрюпуючи. Дві круглі голови, мов дві важкі великі кулі, по черзі з плечей скотилися Алісі на коліна.

Хропіння з кожною хвилиною більше скидалося на мелодію. Аліса так заслухалась, що й незчулася, коли дві вінценосні голови щезли з її колін.

Вона стояла перед дверима з аркою, над якою пишався великий напис: "Королева Аліса". Обабіч дверей звисали ручні дзвінки: один з позначкою "Для гостей", другий - "Для челяді". "А де для Королеви?" — думала Аліса.

Двері трохи прочинилися і з них виткнулася голова якоїсь дзьобатої істоти. Вона промовила: "Вхід заборонено до післязавтрашнього тижня!"

Хоч скільки Аліса стукала і дзвонила - все було марно. Нарешті старезний Жабун, що сидів під деревом, звівся на ноги і спроквола пошкандибав до Аліси. На ньому було ядучо-жовте вбрання і здоровенні черевики. Аліса питала, чи він відповідає за ці двері. Але Жабун її не розумів і говорив усе не те.

Він підійшов ближче і щосили копнув у двері своїм величезним черевиком. Двері розчахнулися навстіж, і зсередини долетів чийсь верескучий спів, де йшлося про Королеву Алісу. За хвилину знову залягла тиша, і той самий верескучий голос заспівав

нового куплета.

Аліса увійшла, і з її появою запала мертвецька тиша! Ступаючи просторою залю, Аліса обвела нервовим поглядом стіл і примітила з півсотні гостей, різних-прерізних – і звірів, і птахів, і навіть квіток.

На чолі стола стояло трое крісел: в одному сиділа Чорна Королева, а в другому – Біла; третє, середнє, було порожнім, тож Аліса сіла на нього. Вона була знічена тишею і всією душею бажала, щоб хтось озвався. Озвалася Чорна Королева. Вона говорила, що Аліса прогавила суп і рибу. Алісі поклали бараняче стегно. Проте Аліса дивилася на нього без особливої радості: досі їй ще ніколи не випадало краяти м'ясо.

Бараняче стегно підвелось на тарелі й віддало Алісі легкий уклін. Аліса також йому уклонила, так і не збагнувши, лякатись їй, чи сміятись.

За наказом Чорної Королеви, стегно забрали і натомість принесли великого сливового пудинга. Але його теж забрали. Тоді Аліса подумала, що може сама віддавати накази. І вона наказала повернути пудинг.

І пудинг неначе вродився на столі. Аліса відкрояла шматок і простягла його Чорній Королеві. Пудинг сердився, бо його порізали.

Тоді Аліса запитала, чому в усіх віршах, які їй сьогодні випало почути, згадується риба. Тоді Чорна Королева відповіла, що Біла Королева знає гарну загадку про рибу.

Біла Королева загадала загадку. А потім гості випили за здоров'я Королеви Аліси. Дуже дивним було те пиття: дехто перевернув келиха собі на голову і злизував те, що стікало йому по обличчю... дехто перекинув карафку й ловив у рот цівки вина, що збігало зі столу... а трое гостей (дуже схожих на кенгуру) залізли ногами в таріль із печеною бараниною і жадібно хлебтали підливу.

Аліса повинна була виголосити коротку подячну промову. Обидві Королеви так щиро її підтримували, кожна зі свого боку, що ледве не випхнули Алісу в повітря. Аліса почала говорити...

І тут в одну мить усе перевернулося. Свічки раптом вигналися аж під стелю і стали велетенські. Пляшки, вхопивши кожна по парі тарілок, почіпляли їх собі замість крил, а виделки – замість ніг, і пурхали туди-сюди по всій залі.

Раптом збоку хтось хрипучо зареготав. Аліса хотіла глянути, що це трапилося з Білою Королевою, та на її кріслі сиділа Бараняча нога. Аліса ще встигла побачити широке й приязне обличчя Королеви, яке всміхалося до неї із супника, доки знову не булькнуло в суп.

Не можна було гаяти й хвилини. Кілька гостей уже повиверталися на тарелях, а ополоник чимчикував по столі просто до Алісиного крісла і нетерпляче махав рукою, щоб вона звільнила йому місце. "Годі! — закричала Аліса. — Цього я вже не витримаю!" Вона зірвалася на ноги, вхопилася обома руками за скатертину — смик! — і всі таці, тарелі, свічки та гості гамузом загуркотіли на підлогу.

Чорної Королеви на місці не виявилось: вона раптом змаліла до розмірів ляльки і тепер весело гарцювала по столу, ганяючись за власною шаллю, що волочилася за нею.

Аліса схопила крихітну Королеву якраз тієї миті, коли та стрибала на пляшку, яка

щойно спустилася на стіл. Дівчинка сказала, що зараз дасть їй доброго трясцю.

*Стислий переказ по розділам, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

Розділ десятий

Трясець

З цими словами Аліса зняла Чорну Королеву зі столу й почала щосили нею трясти. Проте Королева й не думала пручатися. Аліса не переставала її трясти, а вона мовби все меншала... і гладшала... і м'якшала... і круглішала... і...

Розділ одинадцятий

Сну кінець

...і врешті й справді з'ясувалося, що це – кошенья!

Розділ дванадцятий

Кому це наснилося?

Аліса питала кошенья, чи воно теж було у Задзеркальному світі. Але Киця тільки муркотіла.

Аліса стала порпатися серед шахових фігур, що лежали на столику. Нарешті вона знайшла Чорну Королеву, вклякла на килимок під каміном і поставила її віч-на-віч із кошеньям. Дівчинка сказала котикові, що воно було Чорною Королевою. Кошенья відвернуло голову і вдавало, ніби не бачить Королеви.

А Сніжинку в цей час Діна все ще умивала. Аліса подумала, що Сніжинка була Білою Королевою. А Діна, можливо, була Шаламом-Баламом.

Потім Аліса міркувала, кому все це наснилось. Цей сон мусив снитися або Алісі, або Чорному Королеві. Кошенья мило лапку і вдавало, що нічого не чує.

*Стислий переказ по розділам, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*